

Gang havde sat sig i Bevægelse for at faae en jydsk Jernbane, men det forekommer mig dog, at 20 Mars Venten ikke er at forhaste sig. Naar man følger Udvalgets Forslag, vil man til 1874 foruden de 65 Mill jydsk-syenskt Jernbane faae endnu 40 Mill Jernbane; 40 til 65 gjør 105 Mill Jernbane i Sjælland og Jhen, men Jernbanefagen har da ogsaa været paa Dagsordenen og under Forhandling i Stænderne, i Regjeringen og paa Rigsdagen i et Tidrum af 32 Aar. Naar man nu hermed vil sammenligne de Jernbaneanlæg, som i den Tid ere foretagne i andre Lande, der ere endnu langt mindre befolkede end Danmark, troer jeg ikke, man kan sige, at vi have forhastet os. Der er f. Ex. Sverrig, som det ærede Medlem fra Koeskilde dog skal have et saa overordentligt godt Kjenndskab til og en saa levende Interesse for. Hvad har ikke Sverrig gjort for at faae sine Jernbaner anlagte? Hvorledes har ikke Sverrig paa fremmede Pengemarkeder og til langt høiere Priser, end dem, der bydes af os, bestræbt sig for at skaffe Penge til et heelt, stort, sammenhængende Jernbanenet, uden at spørge, om Jernbanerne vare istand til at betale sig, eller om Landet var istand til at levere de Penge, som Jernbanernes Bygning kostede? Jeg troer, at dette Exempel fra vor nærmeste Nabo maa anspore os til ikke at lægge os i Dvale, og til ikke at bebreide Udvalget, at det vil fremad, men at det bør anspore Danmark til at føre Jernbanefagen frem, saaledes at det ogsaa i denne Henseende kan maale sig med sin Nabo. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3die Valgfreds (A. Sage) bebreidede Udvalget, at det havde taget Initiativet til at foreslaae en vestjydsk Bane, men noget Saadant troer jeg dog ikke er usædvanligt. Man seer af Udvalgsbetænkningen, at Udvalget har confereret med Ministeren, og som Følge deraf er man bleven enig om at stille et Forslag; men det vil vel omtrent være hændet en Trediedeel af alle de Udvalg, der have været nedsatte af Rigsdagen, at der har fundet saadanne Underhandlinger Sted mellem Ministeren og Udvalget, og at der derpaa er fremkommet nye Forslag, som vare aldeles afvigende fra de fremlagte Lovforslag. Dette er ganske

sikkert ofte skeet i Jernbanefager, og de forskjellige Forslag, der have været her i Rigsdagen om Forandring i allerede vedtagne Jernbanelinier, sthdes for en meget stor Deel private Forhandlinger mellem Udvalgene og Ministeren. Det forekommer mig, at det var ubilligt af det ærede Medlem, at han vilde berøve Udvalget Ret til at tage Initiativet, thi ethvert enkelt Medlem har jo Ret til at stille Endringsforslag, og at et Udvalg gjør Brug af et saadant Initiativ, vilde derfor i og for sig være aldeles tiladeligt, selv om det ikke var hjemlet ved en stadig tilbagevendende Praxis. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem for Koeskilde vilde, naar vi komme til Spørgsmaalet om Kanonerne, bede Thinget om ikke at forhaste sig, thi Kanonerne ere undergivne mange Omstiftelser. Man seer jo, at der skeer den ene Opfindelse i Artillerividenstaben efter den anden, og naar vi komme til dette Punkt, kunde det derfor være, at jeg forenede mig med det ærede Medlem om at bede, at man vilde vente, indtil Tingene havde udviklet sig mere, indtil man faae, om Dampen fra Kanonerne rettest skulde gaae ud foran fra eller bagtil, men jeg troer det er aldeles utidigt nu at ville jage Locomotiverne fra de jydsk Jernbaner ved den Kanondamp, man ikke kjen- der. — Det ærede Medlem og Udvalgets ærede Mindretal (Steen) have ligesom Finantsudvalgets ærede Ordfører (Fenger) i den Erklæring, som er aftrykt i Udvalgets Betænkning, søgt at oppække Tvivl om, hvorvidt Danmark i finansiel Henseende var mægtigt til at udføre saadanne Foretagender som dem, Udvalget foreslaaer, men jeg er af den Mening, at de Betænkneligheder, som disse tre Herrer opstille, indeholde en Undervurdering af vore pecuniaire Kræfter og af det Kjøbenhavnske Pengemarkeds Soliditet og Storhed. Jeg skal nu forsøge at imødegaae de ærede Medlemmers finantsielle Betragtninger, og jeg vil da først gjøre en almindelig Bemærkning. Saa ofte der i denne Sal, hvori jeg nu i 18 Aar har havt Sæde, har været Tale om Jernbaneanlæg, er der fra de Mænd, som til de forskjellige Tider have været ansætte for finantsielle Capaciteter, fremkommet store og stærke Abværser imod at gaae ind paa disse Jernbanefager. Allerede da vi havde den første Jernbanefag for her i Salen,